

CAREERS360

**ASSAM HSLC
SANSKRIT
Question Paper 2018**

2018

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

70

1. Translate the following passages :

4×4=1

तलब अनुच्छेदकेइटा अनुवाद करा :

नीचेर अनुच्छेदगुलो अनुवाद करो :

(a) कस्मिंश्चित् नगरे चन्द्रो नाम भूपतिः प्रतिवसति स्म् । तस्य पुत्रा वानरक्रीडारता वानरयूथं नित्यमेव अनेकभोजनभक्ष्यादिभिः पुष्टिं नयन्ति स्म् । तस्मिन् राजगृहे लघुकुमारवाहनयोग्यं मेष्यूथमस्ति ।

अथ एकदा

राजवैद्यान् अ

भद्र, मम नियं

करोमि? यतोः

श्वाः भृशं दग्धाः । राजा सविषादः
कृश्चिदाहोपशमनोपायः ।

न जानासि यथा तस्याहर्निशं गृहरक्षां

ततो गर्दभः २

भवतु तावत्, यथा स्वामी जागरिष्यति तन्मया कर्तव्यम् ।

एविपत्तौ स्वामिकायोपिक्षां करोषि ।

(c) तदनेन भोजराजेन भिषग्वरा अपि स्वदेशानिष्कासिताः । वैद्यज्ञास्त्रमपि अनृतमिति निरस्तम् इति । एतदाकर्ण्य इन्द्रः समीपस्थौ अश्विनीकुमारौ इदमाह—भो! स्वर्वैद्यौ! कथमनृतं धन्वन्तरीयं शास्त्रम्!

Or / नाइवा / अथवा

राजा तौ अवलोक्य मुखश्रियाऽमानुषादिति बुद्ध्वा तौ बहु मानितवान् । ततः तौ ऊचतुः—“राजन्! न भेतव्यम् । रोगो निर्गतः । किन्तु कुत्रचिद् एकान्ते त्वया भवितव्यम्” इति ।

(d) असमप्रदेशस्य नवग्राम-वरदोवा मण्डलस्य आलिपुखुरी-ग्रामे शंकरदेवस्य जन्म अभवत् । तस्य पितुर्नाम कुसुम्बर भूजा, मातुर्नाम च सत्यसन्ध्या । शैशवे एव तस्य माता-पितरौ दिवं गतौ ।

Or / नाइवा / अथवा

अङ्गीयानाटकानां मध्ये ‘रुक्मिणी-हरणम्’, ‘पारिजात-हरणम्’, ‘चिह्नयात्रा’ इति एतानि प्रसिद्धानि सन्ति । अनेन प्रकारेण श्रीमन्तशंकरदेवः धर्मप्रचारम् अतिरिच्य साहित्यजगति अपि महदवदानं कृतवान् ।

2. Explain the following verses with reference to the context :

$5 \times 2 = 10$

প্রসঙ্গ-সঙ্গতি দেখুৰাই তলৰ শ্লোককেইটা ব্যাখ্যা কৰা :

প্রসঙ্গ-সঙ্গতি দেখিয়ে নীচেৰ শ্লোকগুলো ব্যাখ্যা কৰো :

(a) *অভিবাদনশীলস্য নিত্য় বৃদ্ধোপসেবিনঃ।
চত্বারি তস্য বর্জন্তে আযুর্বিদ্যা যশো বলমৃ॥*

Or / নাইবা / অথবা

বালো বা যদি বা বৃদ্ধো যুবা বা গৃহমাগতঃ।
তস্য পূজা বিধাতব্যা সর্বস্যাভ্যাগতো গুরুঃ॥

(b) *সর্গাণামাদিরন্তশ্চ মধ্য় চৈবাহমর্জ্জনঃ।
অধ্যাত্মবিদ্যা বিদ্যানাং বাদঃ প্রবদ্ধামহমৃ॥*

Or / নাইবা / অথবা

যত্র যোগেশ্বরঃ কৃষ্ণো যত্র পার্থো ধনুর্ধরঃ।
তত্র শ্রীর্বিজযো ভূতির্ধ্ববা নীতির্মতির্মমঃ॥

3. Elucidate the idea of the following :

$4 \times 2 = 8$

তলত দিয়াবোৰৰ ভাব বহলাই লিখা :

নীচে দেওয়া বাক্যগুলোৰ ভাব বিস্তৃতভাবে লেখো :

(a) *আতুরস্য মিষ্টমিত্রং কিংস্বিন্মিত্রং মরিষ্যতঃ।*

Or / নাইবা / অথবা

ধন্যানামৃতমং দাক্ষ্যং ধনানামৃতমং শ্রুতমৃ।

(b) *প্রেম-প্রীতি-ভাববিলাসিনী।*

Or / নাইবা / অথবা

নানারসসুধা-মধুসোতস্বিনী।

4. Answer the following questions :

4×3=12

তলব প্রশ্নবোর উত্তর লিখা :

নীচের প্রশ্নগুলোর উত্তর লেখো :

(a) How did the leader of the monkeys take his revenge on king Chandra?

বান্দৰৰ দলপতিয়ে কেনেদবে বজা চন্দ্ৰৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ ল'লে ?

বানৱদেৱ দলপতি কিভাবে রাজা চন্দ্ৰৰ উপৰে প্ৰতিশোধ নিয়েছিল ?

(b) From which drama the lesson 'ভানুস্মৃহস্তু দুর্লভঃ' is adopted? Give an introduction of the dramatist.

'ভানুস্মৃহস্তু দুর্লভঃ' নামৰ পাঠটি কোনখন নাটকৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে ?
নাট্যকাৰজনৰ এটি পৰিচয় দিয়া ।'ভানুস্মৃহস্তু দুর্লভঃ' নামক পাঠটি কোন নাটক থেকে সংগ্ৰহ কৰা হয়েছে ? নাট্যকাৰেৱ
একটি পৰিচয় দাও ।

(c) Answer the following questions in Sanskrit :

তলব প্রশ্নবোৰ উত্তৰ সংস্কৃতত লিখা :

নীচের প্রশ্নগুলোৰ উত্তৰ সংস্কৃতে লেখো :

(i) ক্যালিদাসস্য জন্ম কৃত্র অভবত् ?
(ii) মেঘদূতকাব্যে ক: মেঘং দূতৰূপেণ প্ৰেষ্যামাস ?
(iii) 'অমিজ্ঞানশকুন্তলম্' ইতি নাটকে কতি অঙ্কাঃ সন্তি ?
(iv) 'কুমারসম্ভব' মহাকাব্যে কতি সর্গাঃ সন্তি ?

5. (a) Answer the following questions :

2×5=10

তলব প্রশ্নবোৰ উত্তৰ লিখা :

নীচের প্রশ্নগুলোৰ উত্তৰ লেখো :

(i) 'তেজ্জ্বেব ত্রিষ্ণু তৃষ্ণেষু তপঃ সৰ্ব সমাপ্যতে ।'

What is meant by 'তেজ্জ্বেব' here?

ইয়াত 'তেজ্জ্বেব' শব্দটোৱে কি বুজাইছে ?

এখানে 'তেজ্জ্বেব' শব্দটিতে কি বুঝিয়েছে ?

(ii) 'किमस्माकं पथ्यम्?'

Who asked this question and to whom was it asked?
What is the 'पथ्यम्' referred to here?

এই প্রশ্নটি কোনে, কাকে সুধিছিল? ইয়াত কি 'পথ্যম্'-এর কথা উল্লেখ করা হচ্ছে?

এই প্রশ্নটি কে, কাকে জিজ্ঞাসা করেছিল? এখানে কি 'পথ্যম্'-এর কথা উল্লেখ করা হচ্ছে?

(iii) Derive **any two** of the following words :

তলব শব্দবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ব্যৃৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নীচেৱ শব্দগুলোৱ যে কোনো দুটিৰ ব্যৃৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰো :

প্রামঃ ; দ্বয়তাম্ ; গৃহীত্বা ; বক্তৃম্।

(iv) Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰ্ণ কৰো :

বিনা যেন্তে বিনা গীতা বিনা জ্ঞানাদ্যন্তে কথাম্।

(v) What did Sankaradeva do to spread his religion?

শংকৰদেৱে তেওঁৰ ধৰ্মপ্ৰচাৰৰ বাবে কি কৰিছিল?

শঙ্কৰদেব তাঁৰ ধৰ্মপ্ৰচাৰেৱ জন্য কি কৰেছিলেন?

(b) (i) How many Chapters are there in the 'মনুস্মৃতি'? 1

'মনুস্মৃতি'ত কেইটা অধ্যায় আছে? চাহুণ্ডা

'মনুস্মৃতি'তে কয়টি অধ্যায় আছে?

(ii) What is the name of the 'রজক'? 1

'রজক'জনৰ নাম কি? কৰ্ম্মৰ্ম্ম পিটক

'রজক'-এৱ নাম কী?

(iii) Give the Sanskrit equivalent of the word 'মনি'. 1

'মনি' শব্দের সংস্কৃত প্রতিশব্দ দিয়া। **মুদ্রিঃ**

'মনি' শব্দের সংস্কৃত প্রতিশব্দ দাও।

(iv) What is superior to happiness? 1

সুখতকে উত্তম কি?

সুখের থেকে উত্তম কী?

(v) Fill in the blank :

খালী ঠাই পূরণ করা :

শূন্যস্থান পূর্ণ করো :

_____ বিমুক্তিমুক্তি।

(vi) Who is the author of the lesson 'প্রসরন্তি-সুরভারতী'? 1

'প্রসরন্তি-সুরভারতী' নামের পাঠটির লেখক কোন? → ৫০ মুকুন্দমাত্রিকম্বা

'প্রসরন্তি-সুরভারতী' নামক পাঠটির লেখক কে?

(vii) 'মালবিকাগ্নিমিত্রম्' is a drama.

Write 'Yes' or 'No'.

'মালবিকাগ্নিমিত্রম্' এখন নাটক।

'হ্য' নে 'নহয়' লিখা।

'মালবিকাগ্নিমিত্রম্' একটি নাটক।

'হ্য' অথবা 'না' লেখো।

(viii) How many Cantos are there in the 'ঘৃতংশাম্'? 1

'ঘৃতংশাম্'ত কেইটা সর্গ আছে? **১৮টা**

'ঘৃতংশাম্' এ কয়টি সর্গ আছে?

(ix) Write the word opposite in meaning of 'মুক্ত'.

'মুক্ত' শব্দের বিপরীত অর্থ বুজোরা শব্দ লিখা। → **বন্ধু**

'মুক্ত' শব্দের বিপরীত অর্থ বুঝিয়ে লেখো।

6. (a) Account for the case-endings in **any two** of the following :

$2 \times 2 = 4$

তলব যি কোনো দুটাৰ কাৰক-বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নীচেৱ যে কোনো দুটিৰ কাৰক-বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰো :

‘নগৰ’ in Q. No. 1(a)

[1 নং (a) প্ৰশ্নত]

[1 নং (a) প্ৰশ্নতে]

‘গৃহৰক্ষা’ in Q. No. 1(b)

[1 নং (b) প্ৰশ্নত]

[1 নং (b) প্ৰশ্নতে]

‘স্বদেশাত্’ in Q. No. 1(c)

[1 নং (c) প্ৰশ্নত]

[1 নং (c) প্ৰশ্নতে]

‘তস্য’ in Q. No. 2(a)

[2 নং (a) প্ৰশ্নত]

[2 নং (a) প্ৰশ্নতে]

(b) Derive **any two** of the following :

$2 \times 2 = 4$

তলব যি কোনো দুটাৰ বুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নীচেৱ যে কোনো দুটিৰ বুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰো :

‘প্ৰীৱাৰ্চ’ in Q. No. 1(a) Or — $\sqrt{\text{বীৰা}} + \text{অৰ্চ}$

[1 নং (a) নাইবা প্ৰশ্নত]

[1 নং (a) অথবা প্ৰশ্নতে]

‘জাগৰিষ্যতি’ in Q. No. 1(b) Or $\sqrt{\text{জাগু}} + \text{নিষ} + \text{্যতি}$

[1 নং (b) নাইবা প্ৰশ্নত]

[1 নং (b) অথবা প্ৰশ্নতে]

‘আগতঃ’ in Q. No. 2(a) Or

[২ নং (a) নাইবা প্রশ্নত]

[২ নং (a) অথবা প্রশ্নতে]

‘বর্জন্তে’ in Q. No. 2(a)

[২ নং (a) প্রশ্নত]

[২ নং (a) প্রশ্নতে]

7. (a) Decline **any two** of the following :

$1\frac{1}{2} \times 2 = 3$

তলৰ যি কোনো দুটাৰ শব্দকৃপ লিখা :

নীচেৱ যে কোনো দুটিৰ শব্দকৃপ লেখো :

‘নদী’ in তৃতীয়া singular

নদী

[তৃতীয়া বিভক্তিৰ একবচনত]

[তৃতীয়া বিভক্তিৰ একবচনে]

‘ন’ in ষষ্ঠী plural

নঞ্চান্ন ।

[ষষ্ঠী বিভক্তিৰ বহুবচনত]

[ষষ্ঠী বিভক্তিৰ বহুবচনে]

‘প্রাতৃ’ in দ্বিতীয়া plural

[দ্বিতীয়া বিভক্তিৰ বহুবচনত]

[দ্বিতীয়া বিভক্তিৰ বহুবচনে]

‘সম্রাজ্ঞ’ in সম্মী dual

[সম্পূর্ণী বিভক্তিৰ দ্বিবচনত]

[সম্পূর্ণী বিভক্তিৰ দ্বিবচনে]

$1 \frac{1}{2} \times 2 = 3$

✓ (b) Conjugate **any two** of the following :

তলব যি কোনো দুটাৰ ধাতুকৃপ লিখা :

নীচেৱ যে কোনো দুটিৰ ধাতুকৃপ লেখো :

✓ বিদু in লং অন্ত

[লং বিভক্তিৰ অন্ত]

[লং বিভক্তিৰ অন্ত]

✓ পঠ in লোট আৰ

[লোট বিভক্তিৰ আৰ]

[লোট বিভক্তিৰ আৰ]

✓ কৃ in বিধিলিঙ্গ (আত্মনেপদ) ঈষ

[বিধিলিঙ্গ বিভক্তিৰ (আত্মনেপদ) ঈষ]

[বিধিলিঙ্গ বিভক্তিৰ (আত্মনেপদ) ঈষ]

✓ ই in লৃট স্যত:

[লৃট বিভক্তিৰ স্যতঃ]

[লৃট বিভক্তিৰ স্যতঃ]

✓ (c) Name and expound **any two** of the following :

 $2 \times 2 = 4$

তলব যি কোনো দুটাৰ ব্যাসবাক্য লিখি সমাসৰ নাম লিখা :

নীচেৱ যে কোনো দুটিৰ ব্যাসবাক্য লিখে সমাসেৰ নাম লেখো :

রাজপথঃ ; সূর্যাচন্দ্রমসৌ ; দীর্ঘবাহু ; সমশার্তা।

✓ (d) Change the voice in **any one** of the following :

2

তলব যি কোনো এটাৰ বাচ্য পৰিৰৰ্তন কৰা :

নীচেৱ যে কোনো একটিৰ বাচ্য পৰিৰৰ্তন কৰো :

(i) শিশুনা রুদ্ধতে।

(ii) স মাং নগৰ নয়তি।

(iii) তন্ময়া কৰ্তব্যমূ।

✓ (e) Define and illustrate 'করণ কারক'.

'করণ কারক' বৰ সংজ্ঞা আৰু উদাহৰণ দিয়া ।

'করণ কারক'-এৰ সংজ্ঞা এবং উদাহৰণ দাও ।

Or / নাইবা / অথবা

Give examples, in suitable sentences, of **any two** of the following : $1\frac{1}{2} \times 2 = 3$

উপযুক্ত বাক্যত তলৰ যি কোনো দুটাৰ উদাহৰণ দিয়া :

উপযুক্ত বাকো নীচেৰ যে কোনো দুটিৰ উদাহৰণ দাও :

(i) অর্ধি-হাত্তি-স্থাসাং কৰ্ম

(ii) তাদৰ্থ্যে চনুৰ্থ্যে

(iii) ভূৰঃ প্ৰমৰঃ

(iv) যৰশ্চ নিৰ্ধাৰণম্

✓ (f) Give the resultant forms of **any two** of the following :

তলৰ যি কোনো দুটাৰ নিষ্পন্ন রূপ লিখা :

নীচেৰ যে কোনো দুটিৰ নিষ্পন্ন রূপ লেখো :

(i) √কৃ + ণিচু + লত্তি

(ii) √নম্ + ণিচু + লত্তি

(iii) √পা + সন্ + লত্তি

(iv) √গৈ + সন্ + লত্তি

✓ 8. Translate into Sanskrit **any four** of the following sentences :

তলৰ যি কোনো চাৰিটা বাক্য সংস্কৃতলৈ অনুবাদ কৰা :

নীচেৰ যে কোনো চাৰিটি বাক্য সংস্কৃতে অনুবাদ কৰো :

(a) The children are playing in the playground.

ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকে খেলপথাৰত খেলি আছে ।

ছেলেমেয়েৱা খেলাৰ মাঠে খেলা কৰছে ।

(b) Which class do you read in?

তুমি কোন শ্রেণীত অধ্যয়ন করা ?

তুমি কোন শ্রেণীতে অধ্যয়ন করো ?

(c) Rama killed Ravana, the king of Lanka.

ৰামে লক্ষ্ম বজা ৰাবণক নিহত কৰিছিল ।

ৰাম লক্ষ্ম রাজা ৰাবণকে বধ কৰেছিল ।

(d) Nothing can be accomplished without hard work.

পৰিশ্ৰম অবিহনে কোনো কাৰ্য সাধন নহয় ।

বিনা পৰিশ্ৰমে কোনো কাৰ্য সাধন কৰা যায় না ।

(e) I shall go to Delhi tomorrow.

মই কাহিলৈ দিল্লীলৈ যাম ।

আমি আগামীকাল দিল্লী যাব ।

(f) He is receiving instruction from the preceptor.

তেওঁ আচার্যৰ পৰা শিখন কৰি আচার্য ।

সে আচার্যৰ থেকে ।